

Handläggare: Anna Ambjörn
Telefon: 08- 508 22 048

Till
Hägersten- Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2012-11-13

Programsamråd för Aspudden och Midsommarkransen

Remissyttrande

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och översänder det som svar på remissen till stadsbyggnadskontoret.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Gunnar Ohlsén
avdelningschef

Sammanfattning

Förslag på program för utveckling av Aspudden och Midsommarkransen har kommit till stadsdelsnämnden på samråd. I januari 2012 fattade stadsbyggnadsnämnden beslut om att inleda ett programarbete för Aspudden och Midsommarkransen. Programmets syfte är att utreda vad den centrala stadens utvidgning innebär för området och det ska fungera som ett planeringsunderlag för kommande markanvisningar och detaljplaner. Huvudfokus ligger på: behovet av förskolor och skolor; grönstruktur och rekreation samt bebyggelseutveckling. Programmet föreslår ny bebyggelse som stärker stadsdelarnas entréer och kopplingar mellan stadsdelarna med förutsättningar för lokaler i bottenvåningarna för att stärka stadsstråken. Totalt möjliggörs för ca 1300 – 1600 nya bostäder. Fem nya friliggande förskolor föreslås samt en skola för 800 – 900 elever i årskurserna F-9. I samband med ny bebyggelse kan befintliga och nya stråk, parker och torg utvecklas. Stadsdelsförvaltningen har ingått i projektgruppen för programmet för att tillföra ett lokalt perspektiv. Förvaltningen anser att de platser som föreslås för nybyggnation lämpar sig väl och bidrar till att levande stadsmiljöer kan skapas. I programmet hanteras frågan om grönstruktur på ett mer övergripande plan. Den gröna strukturen och möjligheter till rekreation och vistelse i gröna miljöer är en viktig fråga för många av stadsdelarnas invånare. Med den växande befolkningen kommer trycket att öka på den befintliga grönstrukturen och kräva en omfattande upprustning av de gröna tillångarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för samhällsplanering.

Bakgrund

Förslag på program för utveckling av Aspudden och Midsommarkransen har kommit till stadsdelsnämnden på remiss. Yttrande önskas senast 28 december 2012.

I april 2010 skrev stadsdelsnämnden till stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden med önskemål om att en områdesplanering för Midsommarkransen, Aspudden och Telefonplan upprättades. Syftet var att göra en avvägning av vilka platser som kan vara lämpliga för exploatering och vilka som bör sparas och vid behov även kunna utvecklas och förädlas. Enligt ett gemensamt svar från stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden såg nämnderna att ett områdesprogram var i linje med deras arbete utifrån den nya översiktsplanen och redan framtagna utredningar för området och beslutade att hemställa om upprättande av ett områdesprogram för Aspudden och Midsommarkransen. Området Telefonplan ansågs redan behandlat genom programmet från 2004.

Ärendet

Mot bakgrund av den höga tillväxttakten i Stockholm har staden som målsättning att bygga 100 000 nya bostäder till år 2030. I Stockholms översiktplan – *Promenadstaden* har fyra utvecklingsstrategier fastställs som innebär satsningar på strategiska områden i centrala Stockholm, utveckling av närförorter samt satsningar på tyngdpunkter och samband i ytterstaden i syfte att koppla samman staden på ett bättre sätt än i dag. I *Promenadstaden* pekas ett område ut söder och väster om tullarna som *den centrala stadens utvidgning*. Där ingår Aspudden och Midsommarkransen, stadsdelar som under senare år blivit alltmer populära med en stor inflyttning av yngre och barnfamiljer vilket har skapat ett stort intresse att bygga nytt. Staden har därför sett behovet av att ta ett större grepp om utvecklingen av dessa stadsdelar. Den 19 januari 2012 fattade stadsbyggnadsnämnden beslut om att inleda ett programarbete för Aspudden och Midsommarkransen.

Programmets syfte och avgränsning

Syftet är att utreda vad den centrala stadens utvidgning innebär för Aspudden och Midsommarkransen. Programmet ska vara ett planeringsunderlag för kommande markanvisningar och detaljplaner. Huvudfokus ligger på tre frågor:

- behovet av förskolor och skolor

- grönstruktur och rekreation
- bebyggelseutveckling

Utredningar

Som underlag till arbetet med att ta fram ett program har en landskapsanalys och en kulturmiljöutredning genomförts för programområdet. Bedömningen av kommande behov av utbyggnad av förskolor har stadsdelsförvaltningen gjort utifrån sin prognos för förskoleutbyggnaden. För skolans behov av utbyggnad har utbildningsförvaltningen deltagit med sina beräkningar.

Förslaget

Programmet föreslår ny bebyggelse som stärker stadsdelarnas entréer och kopplingar mellan stadsdelarna. Längs stråk där människor naturligt rör sig skapas förutsättningar för lokaler i bottenvåningarna. Totalt möjliggörs för ca 1300 – 1600 nya bostäder i programförslaget. Fem nya friliggande förskolor föreslås i området samt en skola för 800 – 900 elever i årskurserna F-9. Skolan föreslås på fastigheten Brandstegen 1 där den före detta brandstationen ligger idag. I samband med ny bebyggelse kan befintliga och nya stråk, parker och torg utvecklas. Två fickparker föreslås samt tre nya lekplatser. Vid SL:s depå föreslås en grön promenad för att skärma mot depån och samtidigt skapa en bättre koppling mot Liljeholmen och Södermalm.

På flera platser inom programområdet där ny bebyggelse föreslås har en avvägning gjorts mellan naturmiljö och Stockholms tillväxt. Ingen föreslagen byggnation bryter ekologiska samband men på några platser har uppdraget att skapa nya bostäder och intentionerna i översiktplanen ansetts väga tyngre än befintlig natur. Påverkan på intressen för kulturmiljövården hanteras inom programmet.

Stadsbyggnadskontoret har bedömt att programmet och efterföljande detaljplaners genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i gällande lagstiftning att en miljöbedömning behöver göras.

Tidig dialog och samråd

I ett tidigt skede i programarbetet genomfördes den 16 april ett Open Spacemöte där boende och verksamma i området bjöds in för att bidra med kunskap och tankar när Aspudden och Midsommarkransen blir en del av den centrala staden. Omkring 150 personer deltog på mötet och bidrog till att ge staden tydliga kunskapsunderlag för det vidare arbetet med programmet. Utöver mötet hölls ett

informationsmöte om programarbetet, tidig dialog har också genomförts med företagare i stadsdelarna samt med föräldrar på Öppna förskolan i Enbacken. Samrådsmöte för programmet hölls den 15 november.

Synpunkter

Många av de synpunkter som kommit fram i den tidiga dialogen och på samrådsmötet handlar om behovet av en ny skola; nya förskolor; önskemål om utökad service; fler caféer och restauranger; variation i arkitekturen i den nya bebyggelsen; oro för att ny bebyggelse tar bort möjligheten till gröna ytor att vistas på, speciellt för äldre; att många ekar måste tas bort för byggnationen; behovet av kultur i området samt oro för att den föreslagna utvecklingen inte kommer att ta hänsyn till områdets karaktär och kvaliteter. Det har varit en tydlig inställning hos många som deltagit i dialogen att utvecklingen måste ske på områdets förutsättningar och inte försöka efterlikna innerstaden. Aspuddens och Midsommarkransens unika karaktärer måste istället stärkas för att bevara känslan och kvaliteterna i området. Flera har tagit upp önskemålet att SL:s depå överdäckas och bebyggs för att skapa stad med en tydlig koppling till Södermalm istället för att som idag utgöra en barriär mellan stadsdelarna. Efter samrådets slut kommer stadsbyggnadskontoret att sammanställa alla inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse.

Tidplan

Samrådet genomförs från den 30 oktober till den 28 december 2012. Därefter sammanställs inkomna synpunkter. Efter eventuella omarbetningar i programmet godkänns det av stadsbyggnadsnämnden under första kvartalet 2013. Därefter kan exploateringsnämnden påbörja markanvisningar och efterföljande detaljplanarbete kan inledas. Detaljplanerna genomförs sedan etappvis.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har ingått i projektgruppen för framtagandet av områdesprogrammet för att tillföra ett lokalt perspektiv, främst för de områden som berör stadsdelsnämndens ansvar.

Förslaget till program för Aspudden och Midsommarkransen ger en tydlig helhetsbild över möjligheterna till byggnation och visar också i stora drag var grönstrukturen bevaras och kan utvecklas. Förvaltningen anser att de platser som föreslås för nybyggnation lämpar sig väl och bidrar till att levande stadsmiljöer kan skapas och bidra till ökade möjligheter till service i området. De kopplar samman stadsdelarna och bidrar till trevligare och tryggare stadsstråk.

Den föreslagna utvecklingen av de tre större områden som föreslås för bebyggelse ser förvaltningen stora vinster med. Området vid Hägerstensavfarten med bostäder, flytt av bensinmacken, det gröna stråket längs SL:s depå, flytt av Kilbergsvägen mm kommer att ge hela området ett lyft och skapa större trygghet och en avsevärt förbättrad entré till stadsdelarna. Området skulle också vinna stort på en överdäckning av SL:s depå. Förvaltningen hoppas därför att diskussionen om möjligheter att lösa frågan hålls levande.

I de fall grön mark tas i anspråk för byggnation anser förvaltningen ändå att det, avvägt mot stadens behov av nya bostäder samt de kvaliteter som förtätningen kan ge, är motiverat. För att kompensera ianspråktagna gröna ytor och utveckla möjligheter till utevistelse i närmiljön måste det i samband med varje kommande detaljplan noga ses över hur denna kompensation bör utformas på bästa sätt.

På fastigheten Brandstegen 1 föreslås en ny skola. Behovet av en skola i området är redan idag stort och kommer att kraftigt öka de närmaste åren. Skolfrågan har också varit viktig i den tidiga dialogen där många önskat att en skola inrättas. Den föreslagna fastigheten lämpar sig väl till skolverksamhet med möjlighet att använda en del av parken Enbacken till skolgård och med en central placering i området, vilket ger korta avstånd för många. Viktigt att tänka på vid utformning av skolgården är att den inte stänger ute för användning av allmänheten efter skoltid. Utformningen bör komplettera lekmöjligheterna i resterande del av Enbacken, i programmet föreslås möjligheter till bollspel/lek på skolgården.

Ett annat önskemål som framkommit i den tidiga dialogen är att den före detta brandstationen ställs i ordning och används för kulturverksamhet. Förvaltningen tror att det går att kombinera kulturverksamhet med skolan under de tider som skolan inte använder lokalerna. Det kan också skapa mer liv i området och parken under kvällar och helger vilket kan bidra till att öka tryggheten i parkstråket.

Fem platser har föreslagits för friliggande förskolor utifrån verksamhetens förutsättningar. Avvägningar har gjorts mot allmänhetens behov av tillgång till parkmark samt ekologiska hänsyn. Förvaltningen har bedömt de föreslagna platserna som lämpliga för förskoleverksamhet. Behovet av förskola har beräknats utifrån förvaltningens prognos för utbyggnad av förskolor i stadsdelsområdet. De nya förskolorna innebär också att befintliga paviljonger i parkmark kan avvecklas.

Parkeringsstalet för nybyggnationen föreslås generellt vara 0,7 platser per lägenhet. Några av de föreslagna platserna får färre eller inga parkeringsplatser medan andra lägen får bära en högre andel. Parkeringsituationen i både Aspudden och

Midsommarkransen har under flera år varit besvärlig och synpunkter har framförts i den tidiga dialogen, där man velat ha både fler och färre parkeringsplatser. Förvaltningen ser det som fullt rimligt att ha olika nivåer på antal parkeringsplatser utifrån förutsättningar på plats. Här är det dessutom fråga om centralt belägna områden med god tillgång till tunnelbana och bussar. Det förekommer även att boende i andra delar av staden parkerar i Aspudden och Midsommarkransen för att sedan ta tunnelbanan hem. För att underlätta parkering för boende i området tror förvaltningen att boendeparkering kan vara ett sätt att komma till rätta med problemet.

I programmet hanteras frågan om grönstruktur och utveckling av parker på ett övergripande plan. Två fickparker föreslås, tre nya lekparker, en grön promenad längs SL:s depå samt att de gröna promenader som pekas ut i programmet på sikt kan förstärkas och förtydligas. Den gröna strukturen och möjligheter till rekreation och vistelse i gröna miljöer är en viktig fråga för många av stadsdelarnas invånare. Inte minst för äldre som kan ha svårt att ta sig längre sträckor varför tillgång till gröna ytor i närmiljön är viktig. Med den växande befolkningen, varav många barn, kommer trycket att öka på den befintliga grönstrukturen och kräva en omfattande upprustning av de gröna tillångarna. Frågan om upprustning och förstärkning av gröna platser och stråk kommer därför att prioriteras av förvaltningen när kommande detaljplaner tas fram. Det gäller såväl de i programmet föreslagna parkerna och stråken som befintliga parker, till exempel Svandammsparken och Enbacken, som behöver utvecklas.

Bilaga

Programmet finns att ladda ner från

<http://bygg.stockholm.se/aspudden-midsommarkransen>